

הרצאה 6

אלגוריתמים חמדניים, עצי הופמן

הקדמה

רוצים לשמור קובץ טקסט על הדיסק בצורה חסכונית. אפשרות אחת היא לקודד כל תו בטקסט במספר סיביות קבוע. מספר הסיביות שנזדקק לכל תו הוא $\lceil \log |\Sigma| \rceil$. אפשרות נוספת היא לקודד כל תו במספר סיביות שונה. נשים לב שקידוד כזה יכול להיות חסכוני יותר כאשר יש שוני בין שכיחויות התווים בטקסט.

דוגמה:

עבור הא"ב $\{A, B, C, D\}$ והמחרוזת הבאה: AAABCD קידוד באורך קבוע יהיה באורך $6 \times 2 = 12$.

A	1
B	01
C	001
D	000

לעומת זאת, אם נבחר את הקידוד הבא

אז אורך הקידוד יהיה 11 בלבד.

הגדרה 1 (קוד בינרי). בהינתן א"ב סופי Σ קידוד הוא פונקציה שמעפה כל תו בא"ב למחרוזת בינרית $c: \Sigma \rightarrow \{0, 1\}^*$

הגדרה 2 (הרחבה של קוד). הרחבה של קוד היא פונקציה $c: \Sigma^* \rightarrow \{0, 1\}^*$ שמוגדרת להיות $c(t_1 \dots t_k) = c(t_1) \dots c(t_k)$

תכונות

נבחן שלושה קידודים שונים לא"ב $\{A, B, C, D\}$

$$c_1 = \begin{array}{|c|c|} \hline A & 1 \\ \hline B & 01 \\ \hline C & 001 \\ \hline D & 000 \\ \hline \end{array} \quad c_2 = \begin{array}{|c|c|} \hline A & 0 \\ \hline B & 01 \\ \hline C & 011 \\ \hline D & 111 \\ \hline \end{array} \quad c_3 = \begin{array}{|c|c|} \hline A & 1 \\ \hline B & 01 \\ \hline C & 011 \\ \hline D & 111 \\ \hline \end{array}$$

באופן טבעי נדרוש שהקוד יהיה ניתן לפענוח (חד פעמי), כלומר נרצה שההרחבה תהיה פונקציה חד חד ערכית.

דוגמה: ניתן לפענח את c_1 , ו- c_2 , אבל לא את c_3 .

תכונה רצויה היא שנוכל לפענח כל תו ברגע שקראנו את המילה שמקודדת אותו (פענוח מידי).

דוגמה: התכונה מתקיימת עבור c_1 , אבל לא מתקיימת עבור c_2 , ו- c_3 .

קודים חסרי רישות

קוד c יקרא חסר רישות אם לא קיימים $a, b \in \Sigma$ כך ש- $c(a)$ רישא של $c(b)$
 קל לראות שקודים חסרי רישות ניתנים לפענוח וכן לפענוח מידי. מעבר לכך המשפט הבא (ללא הוכחה) מראה שלמטרתנו מספיק להתמקד בקודים חסרי רישות.

משפט 1. לכל קוד חד פעמי c קיים קוד חסר רישות c' כך שלכל $a \in \Sigma$ מתקיים $|c(a)| = |c'(a)|$.

קוד חסר רישות כעץ בינרי

ניתן לייצג כל קוד חסר רישות כעץ בינרי, למשל את הקוד c_1 ניתן לייצג על ידי העץ הבא:

